

JANUSZ BIELAK

ur. 1927; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów, okupacja niemiecka, Żydzi, prześladowania Żydów

Żydzi musieli się Niemcom kłaniać

Zmuszali Żydów do chodzenia do roboty. I oczywiście Żydzi się musieli strasznie kłaniać. Jak miał opaskę, a przechodził Niemiec w mundurze, to zatrzymywał się i tak jeden za drugim. Okropne rzeczy. To robiło straszne wrażenie. I tak jak mieliśmy swój koślawy stosunek do Żydów, to kiedy widzieliśmy ich kłaniających się... Mieli świadomość, że to jest robienie z siebie jakiegoś idioty. Bośmy mówili, przecież Niemcy idiotów z siebie robią. Jakiż to przyjaciel, że on się kłania. A kłaniali się, bo musieli. Obowiązek. A nie, gotowe. Byłem świadkiem niejednym. Zabijanie przez Niemców Żydów widziałem na Lipowej, przy wejściu na to boisko. Mógł nie zauważyć Niemca, że się pojawił. A Niemiec od razu pełen dumy. To ja pamiętam te uczucia. Pełen dumy, jaki ja jestem wielki, nie muszę w ogóle na nic reagować, ale mi się musi ukłonić ten i ten i ten. Dlaczego? Bo Żyd, a ja Niemiec. Mieli Niemcy obowiązek, jak się nie kłania Niemcom, strzelać.

To było ogrodzone, parkan. Przez ten parkan było widać co tam się dzieje. Ale lepiej się [było] nie zatrzymywać, bo to zawsze było niebezpieczne, piekielnie niebezpieczne.

Data i miejsce nagrania	2012-07-31, Koszalin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Agnieszka Piasecka
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"